

Komunitní rozvoj lokalit Prahy 14

2. monitorovací zpráva
Týmu komunitních koordinátorů

duben – květen
2014

Barbora Bírová
Pavel Borecký
Michal Lehečka

MČ Praha 14
Praha 14 kulturní, p.o.
Anthropictures, z.s.

Úvod

Hlavním úkolem týmu je prostřednictvím antropologického výzkumu (pobyty mezi lidmi) porozumět potřebám komunitních skupin a podporovat je v činnosti pozitivně rozvíjející kvalitu života v lokalitách Prahy 14.

Pilotní projekt v období únor - listopad 2014 realizuje Praha 14 kulturní, p.o. za koordinace s MČ Praha 14 a ve spolupráci s Anthropictures, z.s, studiem antropologického výzkumu.

Projekt je plně v souladu s aktuálními strategickými dokumenty MČ Prahy 14, národními i mezinárodními koncepcemi:

Strategie pro kulturu, umění, sport a volný čas na Praze 14

Strategický plán 2014-2024

Komunitní plán zdravé městské části 2014-2015 – akční plán

Komunitní plán sociálních služeb

Programové prohlášení Rady MČ Prahy 14 pro volební období 2010-2014

Strategie boje proti sociálnímu vyloučení 2011-2015

New Strategy and Council of Europe Action Plan for Social Cohesion

Lipská charta o udržitelných evropských městech

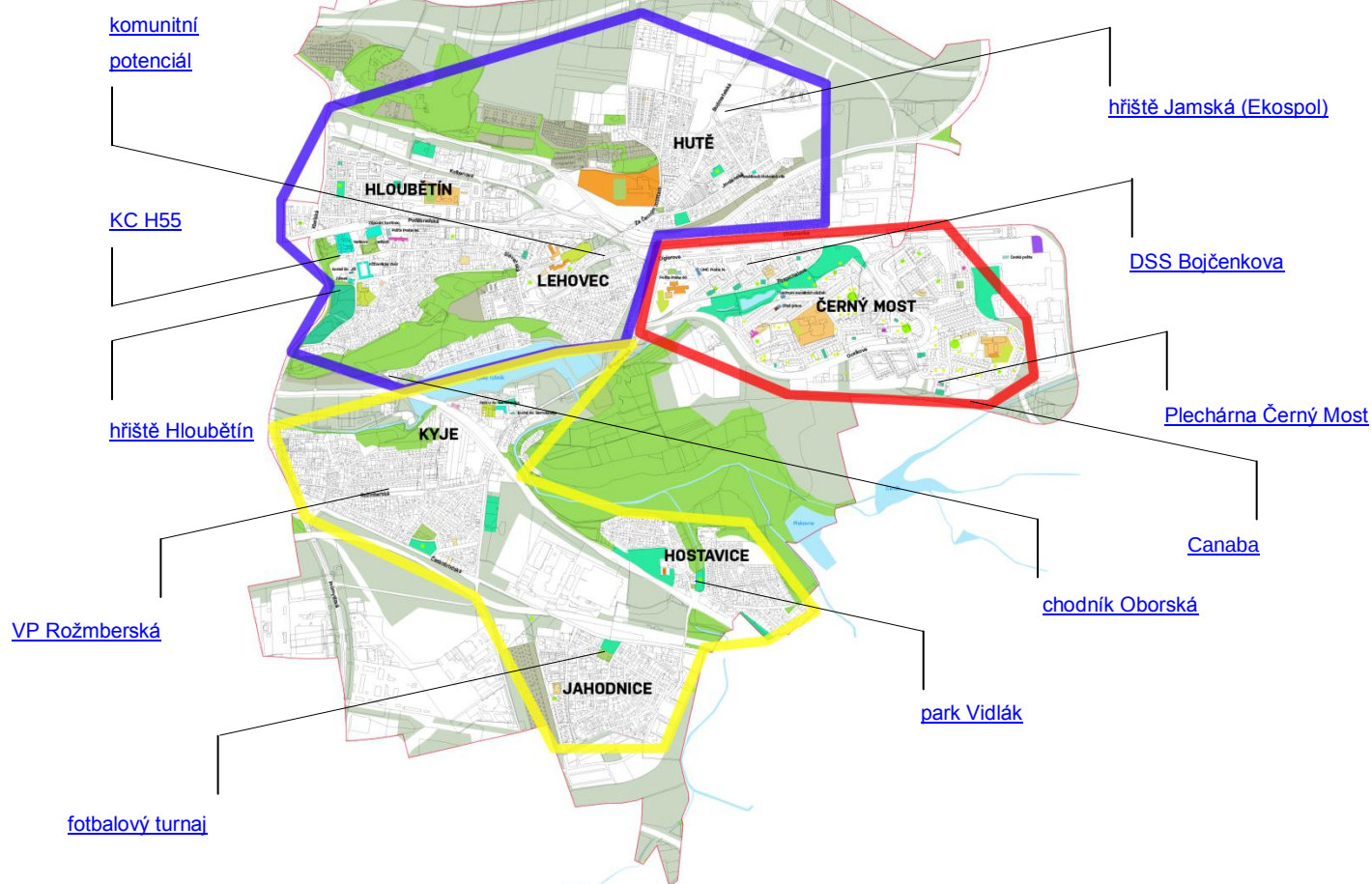
Zavedení TKK navazuje na veřejnosti [volně přístupnou](#) výzkumnou sondu – Komunitní monitoring Prahy 14 – realizovanou sdružením Anthropictures v roce 2013. Koncept navazujícího projektu „Tým komunitních koordinátorů“ je v kompletním znění taktéž [volně přístupný](#).

Koncept vymezuje práci komunitních koordinátorů a zároveň upozorňuje, že: „koordinátor není podomním prodejcem „dobrých nápadů“, sociálním pracovníkem či politickým agitátorem“. Dále v naleznete zdůvodnění prospěšnosti, popis aktivit a dlouhodobých cílů.

Monitorovací zpráva o činnosti Týmu komunitních koordinátorů (TKK) Prahy 14 je vypracována vždy jednou za dva měsíce a slouží pro efektivnější rozhodování administrativy MČ. Zároveň z ní mohou čerpat další složky MČ, organizace, komunitní skupiny i jednotlivci se zájmem o městskou část a její lokalitu. Zpráva je k dispozici on-line na webových stránkách www.praha14kulturni.cz.

MAPA ÚZEMÍ PRAHY 14

0 100 m 1500 m 1 km 1,5 km

Barbora Bírová
Hloubětín
Aloisov
Hutě
Lehovec

terénní činnost od února 2014

Dlouhodobě se věnuje urbánní antropologii, výzkumům fenoménů bezdomovectví a sociální rezilience.

barbora@anthropictures.cz

Pavel Borecký
Kyje
Hostavice
Jahodnice

terénní činnost od května 2014

S kolegou Lukášem Hanusem spolutvoril konceptu a hlavní komunitní koordinátor Prahy 14, věnuje se rozvoji měst tažených občany.

pavel@anthropictures.cz

Michal Lehečka
Černý Most

terénní činnost od února 2014

Hlavní řešitel výzkumu komunitního života na sídlišti Lochotín, dlouhodobě se věnuje zkoumání života na sídlišti Stodůlky.

michalleh@anthropictures.cz

1	O struktuře monitorovací zprávy	1
2	Černý Most.....	1
2.1	KC Plechárna a její lokální obraz	2
2.1.1	Geografická poloha.....	2
2.1.2	Socioprofesionální a demografická skladba sídliště	3
2.1.3	Obecná míra neaktivizovanosti některých obyvatel sídliště	4
2.2	KC Plechárna – rozvoj komunitního života.....	4
2.2.1	Kavárna – místo pro všechny	4
2.2.2	Cykloopravna – nová služba	5
2.2.3	Trafostanice – oživení veřejného prostoru	5
2.2.4	Storytelling – lokální vypravěči.....	5
2.2.5	Spolupráce s nízkoprahý - Džagoda, Pacific	6
2.3	Petice a jejich monitoring	6
2.3.1	DSS Bojčenkova	6
2.3.2	Developerský projekt Canaba.....	7
2.1	Nové komunity	7
3	Hloubětín	8
3.1	Hloubětínská smeč a její reflexie v lokalitě.....	8
3.2	Budúcnosť štadiónu Hloubětínska	8
3.3	H55 – reflexie zámeru výstavby komunitného centra.....	9
3.4	Rozšírené podnety vo vzťahu k verejnému priestoru	9
3.5	Chodník Oborská – prepojenie lokalít	10
4	Lehovec	11
4.1	Komunitný potenciál na Lehovci.....	11
4.2	ZŠ Chvaletická a priestory v okolí	11

4.3	Zájem o zvelebování veřejného prostoru	12
5	Hutě	12
5.1	Hřiště Jamská (Ekospol) na Hutích	12
6	Aloisov a Kyje.....	13
6.1	VP Rožmberská	13
6.2	Studio Kytka a veřejný prostor jako „prodloužené hřiště“	14
7	Hostavice	15
7.1	Komunitní význam parku Vidlák – sousedská slavnost	15
8	Jahodnice	18
8.1	Fotbalový turnaj lidí bez domova.....	18
8.2	Nový sportovně-rekreační areál na Jahodnici	19
9	Mezilokální témata	20
9.1	Fórum ZMČ Prahy 14.....	20
9.2	Fórum organizací se sociálním zaměřením	20
10	Shrnutí a výhled	21
10.1	Shrnutí	21
10.2	Drobnohledem: Aloisov, Hloubětín, Hutě a Lehovec.....	22
10.3	Drobnohledem: Černý Most	23
10.4	Drobnohledem: Kyje, Hostavice, Jahodnice.....	23
11	Reference.....	24
12	Přílohy.....	25
12.1	SWOT Jahodnice jako celek	25
12.2	SWOT dotčené území	26
12.3	Definování hranic lokalit pro činnost TKK.....	27
12.4	Mapa území Prahy 14 – Komunitní koordinátoři	28

1 O struktuře monitorovací zprávy

Zpráva kopíruje členitost městské části. Je proto rozdělena do osmi lokalit Prahy 14, jejichž hranice jsou formovány geografickými, urbanistickými, historickými a identitotvornými vlivy. Výzkumníci se v jednotlivých kapitolách věnují **krátkodobým** a **dlouhodobým** tématům ovlivňujícím komunitní život daných lokalit. V závěru pak nabízíme **shrnutí** a od příštího vydání zprávy i obsáhlejší **doporučení**.

Rada MČ Praha 14 v dubnu 2014 přijala [Strategii pro kulturu, umění, sport a volný čas Prahy 14](#) (dále Kulturní strategie). Jedná se o opěrný dokument rámuující činnost TKK. Stěžejní body jsou ve zprávě jasně vyznačeny.

2 Černý Most

Michal Lehečka

V minulé průběžné zprávě jsme představili témata, jimž jsme se věnovali v průběhu předchozího období a mají dle našeho názoru přesah do období aktuálního (jde o dlouhodobější kauzy). Vývoj zkoumání okolo zmiňovaných témat se pokusím vylíčit napříč mojí částí průběžné zprávy. V první řadě se však zaměřím na to, co se mi podařilo vysledovat v souvislosti s fungováním KC Plechárna, neboť se to jeví v současné době jako nejakutnější problém. Nemíním tím, že by Plechárna nefungovala, spíše se snažím zasadit pozorování života v lokalitě do kontextu slabé návštěvnosti a nepřilísné oblíbenosti KC Plechárna v přilehlém okolí.

Během posledních dvou měsíců jsem se snažil proniknout hlouběji do sociálního života lokality. Zdá se, že se mi podařilo vejít ve známost u těch nejdůležitějších aktérů veřejného či komunitního života v lokalitě. Sídliště Černý Most se s délkou výzkumu začíná odkrývat jako velice svébytná lokalita, která v sobě nese různá napětí a protiklady. **Obzvláště je třeba zmínit latentní napětí mezi „bílou majoritou“ a romským etnikem. Lokalita se na první pohled jeví velice klidně, v bližším kontaktu s lidmi však člověk bezprostředně narazí na projevy xenofobie a rasismu, často ve velmi explicitní podobě.**

Jedna kolemjdoucí mi během koncertu pořádaného v rámci programu Setkání kultur na Rajské Zahradě sdělila:

„Co to je tady? To je nějaká předvolební kampaň? To je za naše peníze. Kdyby šli radši do práce.“
(žena, cca 50 let).

S podobnými koncepty jsem se setkal i během dalších rozhovorů s aktéry, od kterých bych to v zásadě ani neočekával. Situace nicméně nevede k otevřeným konfliktům. Zároveň se však jedná o nepříjemný jev, se kterým je třeba do budoucna pracovat. Uvědomuji si, že situace nemá jednoduché řešení, možnosti postupu budou předmětem dalšího výzkumu. **Nicméně obecně se dá situace shrnout, že „bílá většina“ vykazuje silnou negativní identitu (Anderson 1998) vůči ostatním obyvatelům lokality. V myslích této většiny pak vystávají místa, která jsou v tomto smyslu jejich slovy „černá“, tudíž není radno se zde pohybovat. Zajímavé je, že nebezpečnost popisovaných lokalit se mi během velice intenzivního pobytu na Černém Mostě v posledních čtyřech měsících nepotvrdila, vyjma drobných excesů ve formě rušení klidu a hlučného chování.**

Zajímavé je, že na sídlišti existují ohniska, kde obě pomyslné výše definované skupiny komunikují naprosto přirozeně a bez nějakých větších problémů. **Tak se tomu děje například v baru Plecháč v Doležalově ulici, kde se scházejí prakticky každodenně obyvatelé (převážně nižší střední třídy) přilehlého okolí prakticky každý den už od brzkých odpoledních hodin.**

2.1 KC Plechárna a její lokální obraz

Rozvinutý komunitní život – 2.2. Rozvíjet kulturně komunitní infrastrukturu v lokalitách MČ

V návaznosti na první průběžnou zprávu jsem se v posledních dvou měsících blíže zaměřil na pozorování dění na Plechárně. V první zprávě jsem zmiňoval, že má Plechárna velice slibnou vnitřní komunitu vykazující projevy jednání založené vědomí sounáležitosti, společného cíle a podobného světového názoru. To zjednodušeně znamená společný vkus, zájmy a identitu. **Při dalším zkoumání se však ukazuje, že tato identita a svébytnost velice slábne v zásadě „za plotem“ objektu.** Obraz KC se tak formuje velice zkresleně, plno obyvatel sídliště pak má o objektu vyloženě negativní představy, neřku-li, že obyvatelé vzdálenějších míst o ní často vůbec neví, a to i přes masivní informační kampaň.

Při pátrání po příčinách malé účasti obyvatel sídliště na akcích pořádaných KC Plechárna považuji za nejdůležitějších těchto několik důvodů:

2.1.1 Geografická poloha

Plechárně v první řadě ubližuje její geografická poloha a negativní obraz spojení s častým výskytem „společensky nepatřičných“ jevů, jež se dějí ve skateparku. **V přilehlém okolí bydlí velké procento lidí vyššího věku, což nevyhnutelně vede k umocnění negativního vnímání dynamičnosti a časté hlučnosti Plechárně. Obzvláště fakt, že obyvatelé žili v této lokalitě přes dvacet let bez častějších veřejnoprostorových akcí a akcí s hudební produkcí, vede k negativnímu vnímání současného stavu.**

K tomu je třeba přiřadit obecně nepochopení, proč je komunitní centrum právě zde, v místě, kde bydlí velké množství starších lidí, pro něž je současná nabídka KC v zásadě nevyužitelná (tento názor by měli obyvatelé jakékoli lokality).

Někteří obyvatelé, a to i ze vzdálenějších oblastí, například hovořili o tom, že do skateparku chodily jejich děti, ale že zde pravděpodobně docházelo k různým pŕtkám a nepříjemnostem, které ve výsledku vedly k tomu, že do těchto míst jejich dítě přestalo chodit. Z několika dalších rozhovorů se jeví jako pravděpodobné, že některým dětem samostatné návštěvy dokonce zakazují jejich rodiče. **Podle mého názoru tak Plechářna stojí - díky svojí geografické i sociální poloze - ve výpovědích obyvatel jaksí za hranicí toho, co považují za domácí a navíc působí jako místo, které je bez jakéhokoli dozoru (myšleno ve smyslu, že už zde nemají rodiče nad dětmi dohled). Časté večerní návštěvy příslušníků policejních složek toto vnímání nepochybně ještě posilují.** Obyvatelé, kteří nahlížíejí dění na Plechářně pouze zvenčí tak zpravidla staví do popředí negativní jevy a zároveň pomíjí ty pozitivní. Právě proto je bohužel obecný obraz Plechářny zkreslený. Zároveň je ale tento stav také něčím naprosto „přirozeným“ (Plechárna obyvatelům ničí jejich letitý stereotyp a pohodlí).

Party různě věkově odlišitelné mládeže (zhruba od 10 let až do dospělosti), které se na skateparku schází, jen zřídka komunikují s pracovníky KC. Mimo pravidelných kroužků zde například není žádná pravidelnější akce, která by budovala povědomí o účelu a možnostech Plechářny pro děti korzující ulicemi.

2.1.2 Socioprofesní a demografická skladba sídliště

Program KC reaguje jen velmi slabě na skutečné dění v sídlišti.¹ Mimo zájmových kroužků by tak bylo zapotřebí pravidelně organizovat akce, které budou mít ambici posilovat a rozšiřovat samotnou „plechárenskou komunitu“.

Plechárna musí v očích obyvatel získat punc jejich komunitního centra a ne jen místa - slovy starších obyvatel - „pro mladé“. Plechářna nemusí být centrem pro starší obyvatele, ale je důležité rozvíjet povědomí o prospěšnosti komunitního centra pro mladší lidi. Proto je třeba neustále zdůrazňovat hlavně lokální charakter a význam centra. Přesto existují signály i z jiných lokalit (Lehovec, Hutě, Hloubětín), které dokládají pozitivní povědomí. Pozitivní povědomí ještě bohužel

¹ Jako příklad dobré praxe bych si dovolil připomenout festival „Stop Zevling“, který vyrůstá ze sídliště samotného, Vojta Havlovec je v určitém smyslu „duší“ čtvrti, obzvláště pak pro určitou cílovou skupinu a pak akce pořádané Jahodou. Hlavním symbolickým kapitálem „Karlíka“ je to, že jej znají i starší obyvatelé jako „kluka ze sídliště“, podobně je tomu i u pracovníků nízkoprahového klubu Džagoda a terénních pracovníků Jahody o.s., i když nejsou přímo černomosteckými rezidenty.

neznamená její aktivní navštěvování. Zároveň však lze těžko předpokládat, že by do budoucna mohla fungovat jako centrum celopražského významu.

Obyvatelé o existenci Plechárny začasť vědí, jen k ní nemají žádný bližší či určitější vztah, který se dá vytvořit pouze osobní návštěvou. Tento vztah bohužel nelze vytvořit jakoukoli letákovou kampaní. Překlenující témata, která rezonují v širším kontextu celopražského kulturního rozvoje, totiž vůbec nemusí zafungovat v geografickém prostředí Černého Mostu (např. komunitní zahrádka, cykloopravna).

V tomto ohledu je třeba **aktivně pracovat se sociální strukturou obyvatelstva** tzn. přistupovat aktivně, reaktivně a pozitivně k požadavkům specifických skupin potenciálních návštěvníků. Doposud se mi zdá, že o specifičnosti místa se hovoří převážně ve vztahu k Plechárně samotné. Proto je dle mého názoru třeba obrátit pozornost ke každodennosti sídliště, čemuž by mohlo napomoci to, co popisují níže, tzv. setkání pracovníků sociálně zaměřených organizací, jehož hlavním účelem by měla být lepší informovanost o celkovém dění v lokalitě (s důrazem na cílové skupiny klientů a návštěvníků).

2.1.3 Obecná míra neaktivizovanosti některých obyvatel sídliště

Je třeba pracovat i s myšlenkou, že někteří jedinci zkrátka komunitní život nevyhledávají. Při diskusi s dámami (cca 50 let), obyvatelkami sídliště, jsem se tak například dozvěděl, že v podstatě žádné vyžití nepotřebují, což bylo ilustrováno slovy: „Pro mě je to tu vlastně jen noclehárna“.

Během společných terénních obchůzek s „plechárenskou“ PR manažerkou Kateřinou Fišarovou se ukazuje, že lidé Plechárně vesměs fandí (nebo to alespoň v osobním kontaktu tvrdí), to však ještě neznamená, že se stanou pravidelnými návštěvníky. Vyšší míra přiléhavosti ohoto tvrzení se vztahuje k mladším obyvatelům sídliště a rodinám s dětmi. Starší obyvatelé se k Plechárně staví spíše vlažně.

Navíc, jak se ukazuje i v mých ostatních výzkumech na dalších dvou sídlištích (Praha-Stodůlky, Plzeň–Severní předměstí), **míra aktivizace obyvatel paneláků vzhledem ke komunitnímu či kulturnímu životu je skutečně nízká.** Troufám si dokonce tvrdit, že sídliště Černý Most je v tomto ohledu ještě nad průměrem.

2.2 KC Plechárna – rozvoj komunitního života

2.2.1 Kavárna – místo pro všechny

Jak jsem zmiňoval již v minulé zprávě, kavárna, která byla na Plechárně otevřena začátkem dubna, má z hlediska celého KC asi největší potenciál oslovit obyvatele přilehlých panelových domů. Od prvních teplejších dnů se zde zákazníci rekreují v poměrně vysokém počtu.

Pohodovou náladu kavárny zde poněkud ruší přilehlý skatepark a dynamický pohyb jeho uživatelů a návštěvníků, což však může být považováno i za kvalitu specifičnosti místa.

Přesto je kavárna jedním z možných prostředků, jak překlenout problém s nevyužíváním KC určitými specifickými demografickými skupinami obyvatel (obzvláště pak lidí staršího věku).

2.2.2 Cykloopravna – nová služba

Jelikož jsem v kontaktu jak s Plechárou, tak s koordinátorem pro bezmotorovou dopravu Mojmiřem Kopečným, zprostředkoval jsem po osobním setkání s výše zmiňovaným i setkání s pracovníky Plecháry u příležitosti slavnostního předání čtyřkolky. Pan Kopečný během setkání předal mnoho důležitých rad ohledně strategie opravy a půjčovny. **Zároveň byla domluvena rámcová spolupráce mezi Plechárou a uskupením Cyklisté sobě – 14. Kolo**, jejímž je pan Kopečný vedoucím členem. V současné době je v procesu nákup setu náradí, který by měl být na Plechárně k dispozici zdejšími i projíždějícími cyklistům. **Vzhledem k tomu, že okolo Plecháry vede cyklostezka, dá se očekávat, že by mohla být oprava využívána poměrně frekventovaně.**

2.2.3 Trafostanice – oživení veřejného prostoru

Na základě informace předané Zorou Strakovou v momentální chvíli komunikuji s mladou studentkou z Černého Mostu, která má zájem výtvarně ztvárnit některé trafostanice na Černém Mostě. Bohužel v současné době přesně nevíme, komu ta která „trafačka“ patří, tudíž další kroky budou následovat až po zmonitorování majetkových poměrů (PRE a magistrát). **Zároveň se nabízí otázka, zdali nevypsát soutěž pro mladé umělce z Černého Mostu, jejímž výsledkem by mohlo být zapojení dalších výtvarníků (streetart, writeři atd.).**

2.2.4 Storytelling – lokální vypravěči

Během posledních dvou měsíců jsem se snažil kontaktovat osoby, které by se mohly zúčastnit, nebo být nápomocny při náboru vypravěčů do projektu Storytelling, který byl zmiňován již v minulé zprávě.

I přes široké pole kontaktovaných se mi v podstatě nepodařilo sehnat žádného účastníka, vyjma pana Pragera (Pestrá společnost), a nepřímo také Pavla Trefného (Církev bratrská). O plánovaném projektu jsem informoval Klub Hanoi, cizinecký klub při MC Klubíčko, Nizkoprahové kluby Džagoda i Pacific, i vedení mešity na Praze 14. **Zároveň jsem od počátku horoval za změnu konceptu ve smyslu otevření projektu i pro „běžné obyvatele“**, což se nakonec i povedlo. Tento požadavek jsem vznášel z důvodu mého přesvědčení o tom, že akce, která předvede „přistěhovalce či cizince“ jako samostatnou skupinu hrající divadlo, nemá ve svém důsledku žádný spojující charakter, naopak zprostředkovává etnika žijící na Praze 14 jako svého druhu atrakci, na kterou se mohou jít všichni zvědavci podívat. Nicméně, v náboru budu pokračovat, neboť hlavní zkoušení bude probíhat výhledově až v srpnu.

2.2.5 Spolupráce s nízkoprahy - Džagoda, Pacific

Ukazuje se, že pracovníci těchto organizací mají velmi silné povědomí o aktuální sociální situaci mladých lidí na sídlišti a jsou mezi těmito jednotlivci navíc i velice oblíbení.

S tímto sociálním kapitálem je třeba nadále pracovat a rozvíjet spolupráci obzvláště pak s KC Plechárna, **informace od terénních pracovníků a pracovníků nízkoprahových klubů jsou nadmíru užitečné a poskytují tak další perspektivu pro kontextualizaci každodenního života lokality.** Během společné procházky s vedoucím terénního programu Jahody o.s. Martinem Pazlarem jsem si učinil rámcový obraz o volnočasovém využití specifické demografické skupiny mladých obyvatel sídliště. S těmito poznatky budu nadále pracovat a pokusím se je do budoucna i hlouběji zanalyzovat.

V současné době mohu z dosavadních zjištění pouze podotknout, že „**sociálně nepatřičné**“ **jevy se mezi mládeží z Černého Mostu vyskytují od velmi útlého věku.** Během společného pobytu v terénu jsem tak mohl pozorovat neuvěřitelně živý a dynamický způsob existence dospívajících i to, jak nakládají s veřejným prostorem. V tomto kontextu se dá říci, že otevřenost vnitrobloků v blízkosti stanice metra Černý Most je pro život zdejších sídlištních skupinek (možná se dá říci, že dokonce jedné fluidní skupiny) velice důležitým faktorem, neboť jinak budou jen těžko hledat místa k volnočasovému využití, nebo chcete-li pejorativněji „zevlování“. **Pokud by měly být vnitrobloky uzavřeny, je třeba souběžně promyslet to, jakým způsobem tyto prostory mladým obyvatelům sídliště nahradit.**

Možnost dalšího postupu, který by měl mít přesah na celou Prahu 14, navrhuji v [9.2 Fórum organizací se sociálním zaměřením](#).

2.3 Petice a jejich monitoring

2.3.1 DSS Bojčenkova

Situace v lokalitě je v současné době ve fázi „bublání pod povrchem“. Po několikrát opakovaném a přesto stále neúspěšném snažení o kontaktování tří členů petičního výboru jsem se rozhodl situaci během dubna a května monitorovat pouze okrajově.

Do lokality nechci vnášet nějaké obavy, které v současné době nejsou aktuální. Pod peticí, která v průběhu jara dorazila na radnici je zhruba 300 podpisů, což vzhledem k velikosti okolních domů znamená poměrně značné množství lokálních obyvatel, kteří mají s dostavbou nějaký problém.

Obecně se dá říci, že se mi potvrzuje, že obyvatelé jsou o plánovaném projektu dostavby velice špatně informováni. Dostavba tak ve výpovědích obyvatel okolí objektu nabývá mnohdy až obudných a nereálných rozměrů. Projekt pak vystupuje jako „zlo“, kterému je třeba čelit.

Nositelem tohoto „zla“ je pak bohužel pouze a jenom radnice (popřípadě jednotliví úředníci a zastupitelé). Ponechme v tomto kontextu stranou polemiku o tom, jestli je to chyba obyvatel či radnice. Každopádně je dle mého názoru třeba současný stav řešit minimálně drobnou informační kampaní o vývoji plánovaného projektu dostavby.

Jeden z mých klíčových informátorů se ve věci dostavby vyjádřil velice radikálně ve smyslu „*to je jako na žalobu*“. Mezi lidmi je skutečně malá informovanost o tom, jak bude stavba po přepracování projektu vypadat. Náležité kroky jsou dohodnuty v kooperaci s paní místostarostkou Lucíí Svobodovou. Navazující kroky jsou tudíž v současné době odvislé od další domluvy.

2.3.2 Developerský projekt Canaba

Situaci průběžně monitoruji, bohužel lokální leadeři jsou velice vytížení lidé, tudíž jsem měl možnost se s nimi setkat pouze několikrát. Problematika v lokalitě silně rezonuje. **Obecně se dá nálada shrnout do dvou floskulí: „nevíme, co tedy ve výsledku město učinilo“ (v návaznosti na hlasování během veřejného projednání) a „tam už bylo stejně všechno rozhodnuto před tou projednávačkou“.** V současné době jsem v kontaktu s jedním členem petičního výboru a dlouhodobě si předávám informace s jedním z lokálně důležitých občanů. V průběhu schůze strategického týmu Prahy 14 bylo s panem starostou dohodnuto společné konzultování dalších kroků ohledně tohoto velmi ožehavého problému. Bohužel členové petičního výboru vytrvale tvrdí, že s nimi radnice nejedná čestně, v budoucích týdnech se pokusím zjistit, co je k tomu vede.

2.1 Nové komunity

Během posledních dvou měsíců se mi podařilo objevit několik potenciálních komunit, jejichž skutečný potenciál je však ještě třeba ověřit. Obecně se zdá, že volnočasové vyžití osob středního věku, nepříliš překvapivě, směřuje do místních restaurací, hostinců, barů a nonstopů. Nejnadějnějšími se tak v současné době jeví:

V kavárně **Maňána** se po počátečním pomalejším rozjezdu začíná scházet stále více lidí. Podle výpovědi personálu, sem začínají chodit lidé skutečně pravidelně a bývá zde dokonce téměř plno. Kultura popíjení kvalitní kávy tak na Černém Mostě nepochybně rezonuje a má potenciál k rozvoji

V restauraci **U Švejka** ve Vašátkově ulici prakticky každý den vysedává skupinka štamgastů různého věku a socioprofesionálního zařazení. Pravidelně zde klábosí a občas si zahrají i karty. Během větších sportovních akcí zde sledují zápasy, převážně našich sportovců.

Bar Plecháč v Doležalově ulici má dle mého názoru velký komunitní potenciál ve smyslu spojování lidí v lokalitě. Pořádají se zde oslavy jubileí pravidelných štamgastů a prý se zde při těchto příležitostech schází až čtyřicet lidí.

Každý den zde pravidelně naleznete okolo deseti až patnácti hostů, z nichž někteří sem docházejí i ze vzdálenějších oblastí Černého Mostu. Při první návštěvě zde jeden z pravidelných hostů, etnický Rom, vyučoval ostatní štamgasty některé užitečné romské fráze. Sami návštěvníci tvrdí, že mezi etniky nedělají rozdíly, což se v zásadě potvrzuje. Etnické narážky zde padají pouze v žertovném kontextu.

Ve vinárně v Anderleho ulici se pravidelně každé úterý od 17:00 schází obyvatelé hrát poker. Podle vinárníka se zde schází až patnáct osob. Komunitní potenciál tohoto uskupení bude předmětem dalšího zkoumání.

3 Hloubětín

Barbora Bírová

3.1 Hloubětínská smeč a její reflexia v lokalite

24. mája sa konalo v lokalite podujatie zamerané na znovuzaloženie tradície nohejbalu v Hloubětíne. **Z diskusií po akcii vyplynulo viacero zistení, čo sa však ukazuje ako nosné aj pre ďalší komunitný rozvoj v lokalite je medzigeneračný vzťah.** Podujatie je značne späté s iniciátorom a organizátorom, pánom Z. a komunitou HL Ghetto, ktorá sa viaže k jeho aktivitám. To má význam v zmysle posilnenia už aktívnej komunity. No najmä z pohľadu staršej generácie sa jednalo o podujatie zamerané výsostne na mladú generáciu. Druhá rovina, ktorá vyplýva z medzigeneračného vzťahu je založená opäť na argumentoch staršej generácie, ktorá aktivity produkované pánom Z. vníma ako nezapadajúce do charakteru lokality a sú späté s úzko špecifickými aktivitami celopražského charakteru. Spoluorganizátorom akcie v rámci Osláv MČ bola Praha 14 kulturní, avšak reflexia podujatia apeluje na zlú – alebo nedostatočnú – informovanosť z hľadiska medzigeneračného dialógu, kedy opäť najmä strašia generácia nemá žiadne, alebo mylné informácie, založené na domnienkach.

3.2 Budúcnosť štadiónu Hloubětínska

V predošlej správe som informovala o verejnej diskusii, ktorá prebiehala k téme budúcnosti využívania štadiónu v Hloubětíne. **V predošlom období sa opätovne ukázalo, že ide o jednu z nosných tém, ktorá v lokalite rezonuje a to bez rozdielu na generáciu.** Avšak problematikou využívania štadiónu sa zaoberali najmä zástupcovia občianskeho združenia Starý Hloubětín, ktorí opakovane jednali so starostom MČ P14. Situácia v o.z. na základe verejného prejednávania dospela do situácie, kedy došlo k rezignácii na post predsedu o.z., pána R., dôvodom bol nesúlad v názoroch medzi ním a členmi o.z. Následne sa predsedom stal pán C.

Prvotným cieľom o.z. bola **snaha o vrátenie štadiónu na futbalové účely, najmä z hľadiska tradície futbalu v lokalite**. Po konaní verejnej diskusie k budúcnosti a možnostiach využívania štadiónu sa v rámci o.z. opäťovne vrátila diskusia k využívaniu štadiónu výsostne na futbalové účely. Situáciu ďalej monitorujem.

3.3 H55 – reflexia zámeru výstavby komunitného centra

Stanovisko, ktoré odráža vzťah k plánovanému zámeru výstavby komunitného centra v Hloubětínskej ulici je podstatné vo vzťahu vnímaniu verejného priestoru v lokalite vôbec. Súvisí to aj s vyššie zmieneným štadiónom. Po vyhlásení výsledkov architektonickej súťaže a následnej výstavy obyvatelia Hloubětína reflektovali zámer. **Argumenty staršej generácie sa viažu najmä na históriu lokality a určitú mentálnu, emocionálnu väzbu súvisiacu s verejným priestorom a životom v lokalite.**

Práve preto sa dlhodobo ukazuje ako podstatný bod stretávaniu naprieč generáciami, zmienený štadión v Hloubětínskej a obyvatelia smerujú svoju pozornosť najmä sem. Dôvodom je pre staršiu generáciu, najmä zo Starého Hloubětína, **prílišne abstraktná predstava o prínose centra H55 v tom rozsahu, ako doposiaľ mohli vidieť z víťazných návrhov.**

3.4 Rozšírené podnety vo vzťahu k verejnému priestoru

V rámci tejto oblasti rezonuje hneď niekoľko nosných tém, niektoré z nich majú dopad aj na ďalšie lokality Prahy 14. **Podnety obyvateľov lokality sú spojené v niekoľkých rovinách a to v rovine bezpečnostnej, sociálnej a komunitnej.**

Podstatnou otázkou, ktorej sa venuje pozornosť naprieč komunitami a generáciami, je **revitalizácia námestia v Hloubětíne**. S tým súvisí aj prepojenie lokalít starého a nového Hloubětína, kedy obyvatelia považujú za dôležité vo vzťahu k verejnému priestoru skultúrnenie priestoru medzi ulicami Šestajovická, Soustružnická, Klánovická. Apel je kladený najmä na budovanie zelenej plochy, ktorá by mala byť spájacím elementom k námestiu v Starom Hloubětíne. S tým súvisí aj ďalšia potreba, ktorá sa týka revitalizácie verejného priestoru okolo obchodov na bývalom Vetiškovom námestí.

Ďalšou témou, ktorá v lokalite rezonuje najmä z bezpečnostného a sociálneho hľadiska je **revitalizácia podchodu do metra**. Za najviac problematický je považovaný prístup výhradne po schodišti. Chýba bezbariérový prístup, ktorý by bol bezpečnejší a zjednodušil by transport pre obyvateľov so zhoršenou mobilitou, pre staršiu generáciu, ale aj matky s deťmi.

3.5 Chodník Oborská – prepojenie lokalít

Ďalší bod, ktorý by som rada zmienila, sa týka vzťahu k verejnému priestoru v lokalite Hloubětín a má presahujúci charakter k lokalitám Aloisov a Kyje. Ide o zdôvodnenie potrieb týchto mikroregiónov Prahy 14. Prvotný podnet vznikol občianskej iniciatívy môjho informátora, pána T., na základe komunikácie s ďalšími informátormi a informátorkami sa potvrdzuje táto potreba a charakter prepojujúci jednotlivé lokality.

Na základe toho sme vypracovali zdôvodnenie, ktoré sme následne predložili riaditeľovi Praha 14 kulturní, Davidovi Kašparovi a starostovi MČ, Radkovi Vondrovi. Na ďalšie postupy čakáme a budeme o ich výsledkoch informovať v ďalšej správe.

Medzi hlavné problémy, týkajúce sa lokality Aloisov, patrí zlá pešia dostupnosť z priľahlých mikrolokalít, nielen mestskej časti Prahy 14. Jednou z dvoch prístupových ciest je cestná komunikácia Oborská, ktorá vedie z Hloubětína do Aloisova. Táto cesta je vo veľmi zlom stave, informátori v rozhovoroch často reflektujú, že chýbajú chodníky pre peších, cesta je v zákrute neprehľadná a nebezpečná. Túto situáciu obyvatelia Aloisova a Hloubětína reflektujú bez rozdielu veku, ako aktivizované tak aj neaktivizované komunitné skupiny obyvateľov, či už Aloisova, alebo Hloubětína. Najväčšie zastúpenie však majú rodičia s deťmi v predškolskom alebo školskom veku, taktiež staršia generácia a ľudia so zhoršenou mobilitou.

Prítomná je opakovaná obava z rizika, ktoré hrozí pre peších presunoch. Komunitne aktívne skupiny obyvateľov nielen Aloisova využívajú verejný priestor v lokalite najmä kvôli prírodnému charakteru priestoru, ktorý ponúkajú obzvlášť brehy Kyjského rybníka.

Prostredníctvom reflexie vyššie uvedených problémov vznikol práve z iniciatívy obyvateľa Aloisova projekt zameraný na zmenu a zlepšenie využívania ulice Oborská pre spojenie jednotlivých mikrolokalít Prahy 14. Vybudovaním chodníka by sa zlepšila *bezpečnosť chodcov* a *prehľadnosť* nielen peších, ale aj vodičov. Vybudovanie chodníka by znamenalo plus aj pre *komunitný rozvoj lokality*, či už v Aloisove a využívaní brehov Kyjského rybníka pre rozličné športové a voľnočasové aktivity. Tak isto i pre komunitný rozvoj v lokalite Kyje a predovšetkým v KD Kyje, nakoľko by do kultúrneho domu mali obyvatelia Hloubětína umožnený bezpečnejší prístup. **Idete do určitej miery taktiež o symbolické prepojenie uvedených lokalít v mieste, kde sa to na prvý pohľad nemusí javiť ako príliš vhodné, alebo jednoduché, čo môže úspešne viesť k mentálnemu budovaniu identity medzi jednotlivými lokalitami.**

4 Lehovec

Barbora Bírová

4.1 Komunitný potenciál na Lehovci

Aktivní veřejný prostor – 3.3. Využívat kulturní, umělecké a sportovní akce a aktivity k následné aktivaci veřejného prostoru

Vo všeobecnosti z rozhovorov v rámci lokality vo vzťahu k verejnému priestoru a komunitnému rozvoju vyplýva niekoľko potvrdzujúcich sa záverov. Dôvody pasivity vychádzajú z negatívnych skúseností obyvateľov s komunikácie s MČ, riešenia pre nich závažných problémov zostali v konečnom dôsledku bez odozvy. **Pasivita ako taká je tu, v prostredí sídliska, silne prítomná vo všeobecnosti a ľudia nevidia zmysel ani potrebu pre aktívny prístup.** Za problematické považujem aj medzigeneračný dialóg, nakoľko aktívnymi sú zväčša informátori v produktívnom veku. Mladšia generácia, žijúca v lokalite, ju vníma často iba ako nocľaháreň a svoje aktivity smeruje mimo bydlisko.

Na základe týchto zistení som svoju pozornosť venovala interakcii s o.z. Bydlení na Lehovci, ktoré sa javí ako komunita s najväčším potenciálom pre rozvoj v lokalite.

Ako som zmienila už v predošlej správe, problematickým faktorom, z ktorého do značnej miery vyplýva pasivita obyvateľstva vo vzťahu k verejnému priestoru a komunitnému rozvoju sa potvrdzovala aj v predošlom období. Podarilo sa mi úspešne nadviazať pravidelný kontakt s aktívnou skupinou obyvateľov (cca 8 osôb) Lehovca, ktorá sa pravidelne stretáva a angažuje v rámci o.z. Bydlení na Lehovci. Za určitým spôsobom blokujúce k ďalšiemu pokroku o.z. považujem zameranie na jedinú tému, ktorá je pre aktívnych členov nosná, a to privatizácia. Tým pádom diskusia o množstve vzťahov k verejnému priestoru, ktoré súvisia s problémami v lokalite nemá dostatočný priestor. Aj aktívni členovia o.z. určitým spôsobom stagnujú a nevidia akým spôsobom či už po formálnej, alebo obsahovej stránke, uchopiť správnym spôsobom činnosť a ciele o.z.

4.2 ZŠ Chvaletická a priestory v okolí

Za uplynulé obdobie, kedy som sa venovala otázke toho, ktoré z miest v lokalite majú komunitný potenciál sa ukazuje najmä to, že v tomto regióne Prahy 14 je citeľná silná absencia verejného priestoru komunitného charakteru, ktorý by bol zameraním aj kapacitou postačujúci. **Po viacerých diskusiách sa však do budúca ako vhodné miesto javí priestor okolo ZŠ Chvaletická a to najmä ihrisko pri ZŠ. Problematickým zostáva prístup doň a teda zamknuté brány a nutnosť obchádzať celý areál, ktorý by však podľa miestnych mohol vhodne spájať dve časti lokality.**

V ďalšom období sa budem snažiť o reflexiu stanovísk a vízií obyvateľov Lehovca z rozličných záujmových skupín a ich prípadné napojenie na o.z. Bydlení na Lehovci.

4.3 Zájem o zvelebování veřejného prostoru

Rozvinutý komunitní život – 2.4.3. Poskytnout občanům podporu k drobnému zvelebování jejich bezprostředního okolí

Dominantnou témou vo vzťahu k zvelebovaniu verejného priestoru je podchod z Lehovca, ktorý vedie pod električkovou traťou. **Najzávažnejším problémom v tomto ohľade je bezpečnosť a čistota, tieto faktory výrazne ovplyvňujú ďalší vzťah obyvateľstva k verejnému priestoru a ich prístup k rozvoju infraštruktúry v lokalite.**

5 Hutě

Barbora Bírová

5.1 Hřiště Jamská (Ekospol) na Hutích

Aktivní veřejný prostor – 3.3. Využívat kulturní, umělecké a sportovní akce a aktivity k následné aktivaci veřejného prostoru

V posledných týždňoch sa opakujú a potvrdzujú názory a argumenty v rozličných situáciách v rámci dlhodobej témy, ktorou je plánovaná výstavba ihriska v Jamskej ulici. **Ukazuje sa, že argumenty obyvateľov sa odzrkadľujú v lokalite vo viacerých prípadoch, nie iba v kauze ohľadom ihriska.**

Argumenty sa odvíjajú od potrieb obyvateľov jednotlivých častí Hutí. Na jednej strane v závislosti od vzťahu k verejného priestoru, mentálnu väzbu k priestoru, prispôsobivosti na zmenu, hodnotu zelene, dopravnú problematiku. Na druhú stranu argumenty odvíjajúce sa od absencie občianskej vybavenosti, absenciu alebo nedostatočnosť priestoru pre voľnočasové športové aktivity a cieľ prechádzky.

Podobnou situáciou, ktorá odzrkadľuje takmer totožné uvedené argumenty do dvoch rozdielnych rovín je situácia vo vnútrobloku v Lipnickej ulici a sťažovanie sa staršej generácie na hluk, ktorý robia hrajúce sa deti vo dvore. Vyplýva z toho opäť problematickosť medzigeneračného charakteru, kedy má mladšia generácia potrebu pre využívanie verejného priestoru vo dvore na športové a voľnočasové aktivity, nakoľko priestor pre tieto aktivity nie je postačujúci. Naproti tomu staršia generácia vyhľadáva pokojné prostredie a hluk, ktorý sa ozýva z dvora im prekáža.

Záverom, ktorý spája stanoviská k ihrisku v Jamskej a príklad vnútrobloku je opäť určitá dezinformovanosť, čo súvisí s vôľou aktívneho prístupu k verejnému priestoru v lokalite. Opätovne ide o nepochopenie odlišných potrieb obyvateľov, do značnej miery strach zo zmeny a absenciu chuti zo strany staršej generácie, neinformovanosť a pasívny prístup.

6 Aloisov a Kyje

Barbora Bírová, Pavel Borecký

6.1 VP Rožmberská

28.mája prebehla verejná diskusia na tému riešenia dopravnej situácie a úpravy okolia v spojení s revitalizáciou detského ihriska v Jiráskovom parku. Za účasti odborníkov z MČ P14, architektky Terezy Markovej, vedúcej oddelenia ochrany prostredia Markéty Adámkovej a zástupcu starostu pre oblasť životného prostredia a dopravy Alešom Kudom.

Z diskusie vyplynulo niekoľko záverov, ktoré možno uviesť vo viacerých rovinách.

Argumenty sa sústredili na dve hlavné roviny a to **bezpečnostnú**, ktorá vyplýva z požiadaviek na vybudovanie semaforov, priechodu pre chodcov, či spomaľovacích pruhov a taktiež opravy chodníkov v blízkosti. Okrem dopravnej situácie otázka bezpečnosti rezonovala aj vo vzťahu k úprave okolia a revitalizácie detského ihriska. Za dôležité prítomní považovali nutnosť oplotenia ihriska a bezpečnosť detí.

Okrem bezpečnostnej roviny rezonovali v diskusii názory, ktoré sa týkali **komunitných príležitostí a využitia verejného priestoru**. V rámci tejto roviny odznali názory reflektujúce potreby združovania sa matiek s deťmi od predškolského až školského veku. Taktiež možnosť prepájať generácie v lokalite inštalovaním cvičebných prvkov pre mládež aj seniorov. Ďalšie zdôvodnenia v diskusii sa týkali sociálnej funkcie verejného priestoru, kedy prítomní občania reflektovali ich potreby k využitiu priestoru pre matky s deťmi a občanov staršej generácie. V tomto ohľade prebehla polemika o inštalácii lavičiek, kde neprišlo k jednotnému názoru a zhode.

Okrem vyššie uvedených obsahových zistení je **podstatná aj reflexia formy verejnej diskusie**, ktorú aj na základe neformálnych rozhovorov s prítomnými obyvateľmi Kyjí hodnotím veľmi dobre. **Celkovo bolo prijaté krátke uvedenie do verejného prejednávania, možnosť dostatočnej diskusie s odborníkmi s tým, že obyvatelia prichádzali so svojimi nápadmi a argumentami smerom k radnici a snažili sa ich prediskutovať a nie naopak.** Tým pádom vítali možnosť väčšej miery participácie a považovali za reálnejšie možnosti zmeny v lokalite podľa ich potrieb.

6.2 Studio Kytka a veřejný prostor jako „prodloužené hřiště“

Aktivní veřejný prostor – 3.3. Využívat kulturní, umělecké a sportovní akce a aktivity k následné aktivaci veřejného prostoru

ZVEME VÁS NA OSLAVU

4. NAROZENIN ŠKOLIČKY PĚTIKVÍTEK

DNE 16. 6. 2014

OD 16H. VE ŠKOLIČCE.

V 16:45H. SE PROGRAM PŘESOUVÁ DO PARKU.

TĚŠÍME SE NA VÁS

V ulici Mílovská se nachází soukromý vzdělávací prostor pro předškolní děti, který zahrnuje školku Pětikvítek a „vodní“ programy využívající krytý bazén. Filozofii vedení lze shrnout takto: empatie, přirozenost, vedení k samostatnosti a „učení se prožitkem“. Do studia dochází 2-6 leté děti do dvou cca desetičlenných skupin. **Komunitně zajímavými elementy jsou úzká spolupráce s rodiči, kteří jsou vtahováni do činnosti**

děti ve školce i mimo ni, a přirozené vnímání lokality Kyjí jako místa „k hraní a objevování“.

Dva dny z pěti tráví děti mimo objekt školky. Důležitým prostorem, který často animují dětské hry, je blízký Jiráskův sad, kde se taktéž slavilo 4. výročí otevření školky. Otevřenost přístupu ilustrovala skutečnost, že se do akce bez problémů zapojily i „cizí“ kolemjdoucí děti a jejich rodiče. Vnímání veřejně užívaného prostoru jako „prodlouženého hřiště“ doplňuje i ambice vedení rozšířit nabídku o environmentální východu, která by vedla děti k zodpovědnému přístupu ke svému okolí, ať už přírodnímu nebo vybudovanému člověkem.

„Aktivní příchozí někdy zakřiknou ty původní. Začnou dělat kulturu obce, která už ji ale měla. Přijde mi to jako invaze, která přetaví jednu kulturu jinou, ne jako navázání, což je škoda.“ M.M.

Školka v klidové čtvrti může být rozbuškou konfliktů, což si zpočátku vyžádalo osobní nasazení ředitelky paní Markéty Machkové. Volila strategii osobního kontaktu se všemi sousedy, ale ani to projekt neuchránilo stížností. Dnes je situace stabilizovaná i díky gestu vedení školky – sousedé mají na služby 50% slevu. V generačně starších Kyjích však není využívána. Klienti školky se oproti tomu rekrutují z různých částí Prahy. O čitelné spádové oblasti proto nelze hovořit. **Ačkoliv se může Studio Kytka jevit jako „soukromý klub“, jeho činnost a filozofie spíše hovoří o to, že je kulturně-společenským ohniskem, které má zájem působit v prostoru Kyjí ještě aktivněji.** To se ukáže i na základě toho, zda bude mít vedení školky zájem zapojit se vlastním projektem do oslav “20 let Prahy 14”.

Zakladatelka Studia Kytka je PhDr. Markéta Machková.

e-mail: kytka@seznam.cz

7 Hostavice

Pavel Borecký

7.1 Komunitní význam parku Vidlák – sousedská slavnost

Rozvinutý komunitní život – 2.2. Rozvíjet kulturně komunitní infrastrukturu v lokalitách MČ (spolupracovat na budování klíčové infrastruktury i s jinými subjekty)

Aktivní veřejný prostor – 3.3. Využívat kulturní, umělecké a sportovní akce a aktivity k následné aktivaci veřejného prostoru

Hlavním realizátorem záměru, o němž jsme referovali již v Komunitním monitoringu, byli pánové Minčič a Sucz z komunitní skupiny obyvatel identifikované kolem ulice Lucínkova. Motivace se oproti závěrům monitoringu nezměnila: „komunita je intenzivně spojena starostmi o výchovu dětí. Odsud pramení většina jejich prvotních styků s ostatními sousedy, a také občanská aktivizace celé komunity.“ To, že chtějí žít veřejně aktivním životem, jsou otevření komunikaci a přejí si zajistit v místě bydliště dostatečné vyžití pro své děti, demonstrovali jak realizací vlastní víkendové akce, tak v minulosti aktivním prosazováním stavby hřiště u Palestry.

Výběr místa pro akci značí, jaký prostor v Hostavicích tato skupina považuje za vhodný pro konání veřejných kulturních akcí – park Vidlák. Setkáním v něm si jej pak symbolicky „přivlastňuje“ (Geertz 2000). Jak vyplynulo i z veřejného projednání revitalizace parku, může být z jejich pohledu daleko živějším místem. Park by měl fungovat jako „náves“ k setkávání obyvatel čtvrti, a to zvláště proto, že sousedí s restaurací Dakar bar Hummer, sbíhají se k němu páteřní ulice a v jeho blízkosti se nachází zastávka autobusu, kudy proudí lidé. Setkání mělo sloužit také jako prezentační platforma pro nově vzniklé webové stránky www.hostavice.eu a ideový záměr revitalizace parku architekta Kamila Štajgla.

Během příprav akce, kterou nabídla materiálně a propagačně podpořit Praha 14 kulturní p.o., se projevila nedůvěra pořadatelů. Ti váhali prezentovat setkání pod vějířem akcí „20 let Prahy 14“, aby autentická akce nesloužila MČ k sebeprezentaci a nebyla tím ve volebním roce zpolitizována, čímž by došlo k „legitimizaci autority“ (Weber 1978). Dle mého názoru jde o důsledek dosud nenaplněného slibu MČ rekonstruovat zámecký park u Palestry, kdy do obhajoby sportoviště členové hostavických sdružení investovali množství energie, což příležitostně připomínají.

Mezi mladými rodinami, které si přejí rychlejší zlepšování občanské vybavenosti Hostavic pro volnočasové využití svých dětí, je to dosud silné téma. Natolik silné, že je to vedlo k samostatné akci a rozvoji webových stránek, které si vetkly do podtitulku: „Tady najdete cestu jak efektivně komunikovat se sousedy. Připojte se i Vy.“ **Skupina kolem pana Minčíče chce „sjednotit hlas Hostavic“, efektivněji obhajovat její zájmy a dát ostatním pozitivní příklad zodpovědných obyvatel.** Ze snahy vtáhnout do pořádání akce slovy iniciátorů „mordor“ Dakar bar Hummer a přizvat i dlouholeté obyvatele Hostavic lze vyčíst zájem socializovat se mimo vlastní referenční skupinu, tedy komunikovat s jinou „kulturně-sociální třídou“ (Bourdieu 1998). Komunitní monitoring totiž identifikuje tento podnik jako místo, jehož návštěvníci jsou „lidé především ve středních letech, manuálně pracující, majitelé a zaměstnanci několika autoservisů z Hostavic i Jahodnice, kteří do baru chodí hledat klid a setřást ze sebe každodenní starosti.“ **Mladé rodiny žijící v novém obytném komplexu v ulici Lucínkova by si však přály restaurační prostor „přizpůsobit svému vkusu“.** Vtáhnout Dakar bar a jeho návštěvníky se částečně podařilo, zainteresovat dlouholeté obyvatele nikoliv.

Dorazilo jádro lokálně angažovaných lidí, v němž převažovaly mladé rodiny, což zásadně předurčilo dynamiku akce. Setkání se dělilo na tři základní fáze – představovací, interpelační a diskuzně/prezentační. Zatímco si děti užívaly program – „**rekreační funkce veřejného prostoru**“ (Marcuse 2012), všechny části propojila ochota až třiceti účastníků hovořit o současnosti a budoucnosti Hostavic, čímž naplnili jinou funkci veřejně využívaných míst – „**politickou komunikaci**“ (Marcuse 2012).

„Pavel je náš zesilovač.“ M.M. (při veřejném představení komunitního koordinátora)

Během první fáze byl představen komunitní koordinátor pro Hostavice a webové stránky. V několika okamžicích došlo k opakovanému legitimizování mé činnosti organizátorem akce panem Minčíčem, čímž chtěl z pozice místní autority napomoci přijetí relativně cizorodého elementu do nového prostředí. U webových stránek bylo zdůrazňováno, že mají sloužit k pozitivně motivovaným akcím. Účastníci opatrně kvitovali obojí, vzájemně se informovali o aktualitách a vyjasňovali si záměry s organizátory akce. Diskuze se držela zejména nedostatků a potřeb. V okamžiku, kdy dorazil starosta Prahy 14 pan Vondra, soustředila se pozornost na něj a setkání vstoupilo do fáze interpelační.

„Mít starostu pro sebe.“ účastník setkání

Z otázek, které lidé kladli, lze úspěšně odvodit, co je pro mladé rodiny v Hostavicích důležité: **sportovní vyžití v zámeckém parku u Palestry, budoucí nájemník objektu „slouží“ Hostavicím, dostupné a kvalitní vzdělávání v místě, přívětivost parku Vidlák.** Diskuze se vedla korektně v opatrné atmosféře vzájemného hodnocení. V jejím závěru bylo zřejmé, že si účastníci přítomnosti svého zastupitele a jeho ochoty odpovídat, váží.

„Nejenom chtít, ale také nabídnout pomocnou ruku.“ V.S.

V poslední části odpoledne dostal prostor architekt Kamil Štajgl, který na základě zadání MČ a výsledků veřejného projednání parku a okolí, vypracoval ideovou studii jeho možné budoucí podoby. Architekt vysvětloval, jakým způsobem pracoval s podněty od obyvatel a prezentoval svůj zájem realizovat část parku za jejich aktivní účasti. Prezentace přitáhla zájem i pravidelných návštěvníků Dakar baru, kteří do té doby seděli opodál. Obyvatel

Hostavic pan Brejcha vyjádřil názor, že v případě propojení parku s terasou baru bude kontrola nočního klidu již neřešitelná, na což si v minulosti stěžovalo několik petic obyvatel přilehlých domů. **Zde se obnažilo slabé místo akce. Avizovaná prezentace budoucího řešení nepřiměla petenty a „sousedy“ parku k účasti na akci. Nemohli tak silněji prezentovat své obavy.** S tímto latentním a společenským konfliktem musí budoucí řešení aktivně pracovat.

Akci, která měla ukázat ochotu navazovat mezi obyvateli Hostavic nové styky, a překonat tak „kulturní distanci“ (Bahrtdt 2012), hodnotili iniciátoři jako relativně úspěšnou, jelikož posílila identifikaci účastníků s jejich čtvrtí a obnovila přátelské vazby. To je však i nadále třeba ověřovat. **Pokud se povede navázat spolupráci s architektem, zapojit širší obyvatelstvo Hostavic, pak může být nová úprava parku katalyzátorem proměny života v části Prahy 14, kde „dochází pouze pozvolna k vzájemnému pochopení mezi novousedlíky a původními obyvateli“.** Zdroj fotografií www.hostavice.eu.

8 Jahodnice

Pavel Borecký

8.1 Fotbalový turnaj lidí bez domova

Při standardním terénním průzkumu jsem se rozhovořil se skupinou čtyř lidí ve středním věku postávající u samoobsluhy a baru Morfeus na Jahodnici. Velmi rychle vyplynulo, že jsou lidmi bez domova. Na Jahodnici je místní už prý „znají“, takže jim občas i sami dají „buchty nebo železo“. Považují ji tedy za svůj „rajon“. Při rozhovoru rychle vyplynulo, že mají zájem uspořádat fotbalový turnaj, což už začali aktivně vyjednávat například s městskou policií. **Jejich motivace je dána mnohaletým aktivním hraním. V případě hlavního iniciátora, pana P., i zkušeností trenérskou.**

Ředitel i pan starosta hodnotili záměr podpořit nápad organizačním zaštitěním Prahou 14 kulturní pozitivně. Zaměřil jsem se nyní na prověření důvěryhodnosti a zainteresovanosti iniciátorů včetně jejich představení zodpovědným zaměstnancům Prahy 14 kulturní a na oslovení a zapojení dalších bezdomoveckých skupin.

Pana P. jsem v tomto směru požádal o kontakt a oslovení dalších spřízněných skupin. Souhlasil, což značí, že o sobě skupiny ví. Jaké je poji vazby a jaké životní strategie v odlišných částech Prahy 14 používají, bude předmětem dalšího zkoumání.

Zdůvodnění komunitního projektu:

- možnost navazovat sociální vazby a mít životní cíl, byť relativně drobný, posiluje u existenciálně ohrožené skupiny rozvoj psychologicky „protektivních návyků“ (Bírová 2013)
- zviditelnění „umlčené“ skupiny (Foucault 1970)
- zplnomocnění skupiny k aktivitě – „empowerment“
- podpora sociální koheze – „držet pohromadě“ (Šafr 2008)
- možný vznik navazujícího sociálního projektu či přímo programu na Praze 14

Informace, které by mohly naše informátory ohrozit, nemůžeme vzhledem k etickému kodexu zveřejnit.

8.2 Nový sportovně-rekreační areál na Jahodnici

Rozvinutý komunitní život – 2.2. Rozvíjet kulturně komunitní infrastrukturu v lokalitách MČ (spolupracovat na budování klíčové infrastruktury i s jinými subjekty)

Aktivní veřejný prostor – 3.2.4. Vytvořit návrh užití plácků „zevling zón“ a prokomunikovat jejich využití s komunitami.

Na základě podnětu od radnice Prahy 14 jsem sondoval lokální zájem o vybudování sportovně-rekreačního areálu. Svolal jsem za tímto účelem fokusní skupinu, jejímž cílem bylo pod mým vedením spolu s architektkou MČ Terezou Markovou diskutovat, jaká sportovně-rekreační vybavenost na Jahodnici chybí a mohla by vzniknout na tomto místě, severně od tenisových kurtů u ulice manželů Dostálových. Formát setkání

napovídá, že mou snahou nebylo reprezentativní pokrytí Jahodnice, ani vyhnutí se anketnímu šetření, ale obdobně jako v případě Hutí a hřiště Ekospol, kde Anthropicpictures facilitovalo setkání s architektem, i zde bylo cílem rozšířit obzor architektce pro přípravu základních návrhů.

Setkání 9. června v TJ Sokol Jahodnice se účastnila architektka Tereza Marková (Praha 14), Milena Kučerová (TJ Sokol Jahodnice), Šárka Grygarová, Jana Roulová (za rodiče ze Skanska rezortu) a Václav Kočí (stará zástavba).

I přes snahu přizvat mladší obyvatele Jahodnice žijících v sídlištní zástavbě se skupina skládala z informátorů spjatých s děním v Sokolu. Při výběru byly zohledněny komunitní lídři dle výzkumu Komunitní monitoring, kteří jsou motivovaní rozvíjet kulturně-sportovní činnost na Jahodnici. Jedná se ve větší míře o ženy mladšího a středního věku.

Průběh a shrnutí:

Setkání proběhlo v TJ Sokol Jahodnice dne 9.6. Věnovali jsme se nejdříve současnému vnímání kvality života na Jahodnici jako celku. Ve druhé části jsme se zaměřili na vytyčený prostor.

Účastníci přivítali navrhovaný záměr MČ Prahy 14 vybudovat sportovně-rekreační areál u severozápadní hranice sídliště, ale upozorňovali na zanedbaný stav podchodu od zastávky autobusu a jejího okolí, což navrhovali řešit v souvislosti se záměrem. Zdůraznili využití prostory různými věkovými kategoriemi a upozorňovali na potřebu takového řešení, které nabídne celoroční využití. Navazující kroky záleží na koordinaci s radnicí Prahy 14.

A) v příloze [12.1 SWOT Jahodnice jako celek](#)

B) v příloze [12.2 SWOT dotčené území](#)

9 [Mezilokální témata](#)

9.1 [Fórum ZMČ Prahy 14](#)

Michal Lehečka

S kolegyní Barborou Bírovou jsem se 17. dubna 2014 zúčastnil veřejného projednání tzv. Fóra zdravé městské části Praha 14, kterého se zúčastnilo zhruba šedesát osob. Účast občanů, kteří nejsou v intenzivnějším kontaktu s radnicí, se v tomto ohledu zdála být velice slabá.

Problém s formou projednání. Řízené debatní stoly jsou v pořádku. Problémem je však rozhodně slabá účast obyvatelstva. Možné důvody: informační kampaň, línost obyvatel (dále prozkoumat). Diskuse tak z větší části nejenom vedou, ale i naplňují lidé, kteří mají co do činění s radnicí, což se ve výsledku jeví jako „tahání dříví do lesa“ – radnice sama sobě říká, co by bylo dobré udělat.

Dalším problémem je forma posloupnosti kroků. Naprosto nekonceptně je nejdříve veřejné projednání a pak teprve anketa. Tento proces by si zasloužil obrácení, a to ve formě veřejných anket pořádaných v lokalitách formou stánků, kde by lidé mohli vhodit do schránky, co je trápí, a mohli by do mapy zanášet místa, která podle nich mají potenciál, či jsou naopak problémem Prahy 14.

Pro případ další diskuse by zde pak mohl být i debatní stůl. Všechny podněty by se následně mohly zanalyzovat z hlediska relevance a nejdůležitější z nich by poté bylo možno projednat na velkém fóru, které by svou formou v zásadě kopírovalo klasické fórum ZMČ Prahy 14.

9.2 [Fórum organizací se sociálním zaměřením](#)

V minulé zprávě jsme navrhovali ustavení častějšího fóra neziskovek. V reakci na rozhovory s vedoucími nízkoprahů a neziskovek (zejména Jahoda, Pacific a Církev Bratrská) začal Michal Lehečka uvažovat o platformě, kterou by bylo vhodné ustavit ještě před vznikem zmiňovaného fóra neziskovek. Jedná se o menší, ale pravidelné Fórum organizací se sociálním zaměřením (Pacific, Neposeda, Džagoda, Bratři, Sociální podnik a v neposlední řadě KC Plechárna), kde by se diskutovaly aktuální problémy cílových skupin klientů. **Na této platformě by se výhledově hovořilo o sociálním životě lokality, o tendencích, které chování a jednání současných klientů jednotlivých organizací vykazuje.**

Tímto způsobem by bylo možno dosáhnout hlubšího vhledu do života lokality, jež by měl nesporný přínos pro každou výše zmiňovanou organizaci, nemluvě o možnosti koordinovaného a kooperativního přístupu k jednotlivým problematikám.

10 Shrnutí a výhled

Pavel Borecký

10.1 Shrnutí

Pohledem čísel jsme v období duben a květen věnovali práci Týmu komunitních koordinátorů celkem 457 hodin. Na Černém Mostě jsme se více zaměřili na chod a „image“ komunitního centra Plechárna, s cílem předložit před letním obdobím, které bývá obdobím bilančním a plánovacím, organizátorům i uživatelům pomyslné zrcadlo. Věříme, že naše zjištění přispějí ke zlepšení Plechárny dovnitř i ven. Pokračovali jsme taktéž v monitorování vývoje petic a udržování kontaktu s jejich iniciátory. Tato činnost by měla vést ze strany radnice i ze strany nespokojené veřejnosti k nastartování konstruktivního dialogu, ať už formou informačních kampaní (DSS Bojčenkova) nebo veřejných setkání (Hutě), které v našich zprávách navrhujeme. Neunikají nám však ani nové podněty „zdola“, které si v lokalitách ověřujeme (fórum neziskovek a nízkoprahů, fotbalový turnaj lidí bez domova, nové komunitní skupiny, chodník Oborská, podněty ke zlepšení veřejného prostoru), tak „shora“, jako v případě veřejného projednání Rožmberská nebo zájmu postavit nový sportovně-relaxační areál na Jahodnici. Vzhledem k tomu, že mnohé z komunitních projektů podpořených Prahou 14 kulturní, už se postupně realizují, sledujeme jejich průběh a zhodnocujeme jejich dopad na společenský život v lokalitách. Cílem je odpovědět si na otázku, zda a proč má význam „projekty od místních místním“ podporovat a nadále rozvíjet.

Stěžejní body pro celý tým se oproti první zprávě výrazně nemění:

- Budeme sledovat další vývoj petic napříč Prahou 14 a iniciovat konsenzuální řešení.
- Budeme pokračovat ve spolupráci s komunitními leadery a diskutovat rozvoj jejich kompetencí.
- V případě identifikace nové komunitní skupiny popíšeme její charakteristiky.
- U vybraných bodů Strategie pro kulturu, umění, sport a volný čas Prahy 14 podnítíme jejich naplňování.

Rozvinutý komunitní život – 2.1.1. Vytvořit strategii pro veřejné prostory.

Rozvinutý komunitní život – 2.2. Rozvíjet kulturně komunitní infrastrukturu v lokalitách MČ (spolupracovat na budování klíčové infrastruktury i s jinými subjekty)

Rozvinutý komunitní život – 2.4.4. Podpořit vybudování systému sdílení zkušeností a dovedností

Aktivní veřejný prostor – 3.2.4. Vytvořit návrh užití plácků „zevling zón“ a prokomunikovat jejich využití s komunitami.

Aktivní veřejný prostor – 3.3. Využívat kulturní, umělecké a sportovní akce a aktivity k následné aktivaci veřejného prostoru

Partnerství a spolupráce pro udržitelnost – 4.2.1. Ustanovit radu lokálního koordinátora - Community Board.

Partnerství a spolupráce pro udržitelnost – 4.3. Budovat stabilní spolupráci mezi NNO

10.2 Drobnohledem: Aloisov, Hloubětín, Hutě a Lehovec

Barbora Bírová

- 1.) V zameraní na lokalitu Aloisov sa budem venovať postupu v riešení projektu „Chodník Oborská“.
- 2.) V lokalite Hloubětín sa budem venovať ďalšiemu napredovaniu situácie a reflexiám vzťahov k budúcnosti využívania štadiónu na ulici Hloubětínská.
- 3.) V lokalite Hutě budem reflektovať názory zamerané na budúcnosť lokality, vyplývajúce z potrieb jednotlivých generácií a záujmových skupín. Na základe toho sa budem usilovať o realizáciu participačného stretnutia naprieč obyvateľmi, kedy bude možné vydiskutovať si medzi sebou odlišné argumenty.
- 4.) V lokalite Lehovec sa budem venovať prepájaniu obyvateľov s aktívnymi členmi o.z. Bydlení na Lehovci a tým podnecovať komunitný potenciál v lokalite.

10.3 Drobnohledem: Černý Most

Michal Lehečka

- 1.) Sledování vývoje petic a pravidelný kontakt s důležitými informátory a následná komunikace s radnicí a dotčenými obyvateli. V koordinaci se zastupiteli se pokusíme navrhnout další postup ohledně jednotlivých petic.
- 2.) Další sledování sociálního života lokality, v zájmu předávání informací místním aktivně jednajícím komunitám a jedincům. Tato zjištění se budou pokoušet zasadit do kontextu dalšího kulturně sociálního rozvoje lokality.
- 3.) Spolupráce na projektu Storytelling – snaha o nábor dalších účastníků. Sledování vývoje celého konceptu projektu směrem k jeho výstupu na festivalu Street for Art.
- 4.) Příprava konceptu a monitoring ohlasu pro konání fóra organizací se sociálním zaměřením působících na Černém Mostě. V první řadě půjde o kooperativní přípravu modelu setkání.

10.4 Drobnohledem: Kyje, Hostavice, Jahodnice

Pavel Borecký

- 1.) Budu pokračovat v systematické podpoře komunitních aktivit v daných lokalitách – v roce 2014 zastřešených zejména festivalem Street for Art. S realizátory i cílovými skupinami zhodnotím proběhlé akce a vnímání jejich dopadu na lokalitu.
- 2.) S vedením Prahy 14 a Prahou 14 kulturní budu konzultovat způsob veřejného projednání připravovaného Strategického plánu Prahy 14 a možnost publikování v časopisu Čtrnáctka.
- 4.) V rámci Strategie pro kulturu, sport a volný čas Prahy 14 analýza stávajících center komunitního života a identifikace nových.
- 5.) Asistence při zapojení místní komunity do revitalizace parku Vidlák.
- 6.) Nadále naplňovat roli hlavního KK.

11 Reference

Bahrtdt, H.P. (2012): Veřejnost a soukromí jako základní formy městského společenství (v Architektura a veřejný prostor, Zlatý řez)

Bírová, B. (2013): Sociálně a kulturní faktory rezilience v soukromém resocializačním zařízení, diplomová práce, UK FSEV

Bourdieu, P. (1998) Teorie jednání, Karolinum

Foucault, M. (1970) The Order of Things, Lodnyn

Clifford Geertz, C. (2000), Interpretace kultur, Slon

Marcuse, P. (2012) Ohrožení veřejně využívaného prostoru v době stagnace měst (v Architektura a veřejný prostor, Zlatý řez)

Šafr J., Bayer I., Sedláčková M. (2008): Sociální koheze. Teorie, koncepty a analytická východiska, Sociologický časopis

Weber, M. (1978) Economy and Society: An Outline of Interpretative Sociology, Berkeley, (1919)

12 Přílohy

12.1 SWOT Jahodnice jako celek

VNÍMANÁ POZITIVA		VNÍMANÁ NEGATIVA
vesnický charakter - vztahy		vybavenost pro děti nedostačující – nedostupné školky
sportovní zázemí		nákupy vázány na osobní automobilovou dopravu, což vede ke krachům místních podnikatelů
dostupné kroužky – TJ Sokol Jahodnice		krach třetího nájemce restaurace (bývalá La Bodega)– nabídka neodpovídala klientele Jahodnice
dostupnost vlaku do centra v Dolních Počernicích		interval MHD se spíše omezují, což bude s rozvojem Jahodnice problém
přirozené centrum – park Československých legionářů		postupné zavírání hospod (v minulosti jich bylo pět)
na „hroudě“ – konají se zde akce místních, drakiáda		park Československých legionářů je temný kvůli množství stromů
mladí chodí na hřiště u Skansky		v parku se nekonají žádné akce
		TJ Sokol Jahodnice – nedostali dotaci na hřiště na petanque pro seniory
PŘÍLEŽITOSTI		HROZBY
více sportovně-kulturní vybavenosti		Dolní Počernice – rekreační oblast stahující zájem lidí z Jahodnice
revitalizovat terénní vlnu nad paneláky u manželů Dostálových		Skanska development bez doplnění služeb pro celou Jahodnici
na Jahodnici zřídit nekuřácký podnik		park Československých legionářů zůstane i nadále nevyužit
chybí koupání v létě - Hloubětínský bazén na léto zavírá		

12.2 SWOT dotčené území

VNÍMANÁ POZITIVA	PŘÍLEŽITOSTI
pro pejskaře prostor k venčení	Inlajnovat
	Běhat
VNÍMANÁ NEGATIVA	jezdit na kole – napojení na cyklostezku
nepřehledná a tmavá cesta kolem území, nevysekané keře	pikniková louka (ohniště)
zastávka Sídliště Jahodnice – ženy ze strachu jezdí až na druhou zastávku	mezigenerační vyžití
průchod je nebezpečný pro ženy, temný, křoviska po obou stranách	kluziště na zimu
ubytovna Lomnická – občas „akčnější“ charakter zábavy ve venkovním prostoru	venkovní bazén - osvěžení v létě (vodní prvky)
HROZBY	amfiteátr pro divadlo, letní kino, pro vystupování školky, přednášky, diskuze
odclonění zadního traktu – akumulace rizikového chování	provázat aktivity na místní obyvatele – školky, TJ Sokol Jahodnice
viditelnost v území na děti	stánek s občerstvením
vandalismus nové úpravy	

12.3 Definování hranic lokalit pro činnost TKK

1 Hloubětín

2 Kyje

3 Lehovec

4 Hutě

5 Aloisov

6 Jahodnice

7 Hostavice

8 Černý Most

12.4 Mapa území Prahy 14 – Komunitní koordinátoři

MAPA ÚZEMÍ PRAHY 14

0 500 m 1 km 1,5 km

KOMUNITNÍ KOORDINÁTOŘI
OBČANSKÁ VYBAVENOST

